

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egyszerű évre... 10 kor.
 Helyi előfizető... 4 "
 Kélyben hármas hétre:
 Egyszerű évre... 20 kor.
 Helyi előfizető... 8 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egyszerű évre... 24 kor.
 Helyi előfizető... 8 "

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnepi utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására nem vállal felelősséget.

Nyelvhasználat és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Árnyék nélküli ábrák 8 fillér.

NAGYVÁRAD márcz 17.

Pártok és sikerek.

Ugy jól laktunk az obstrukcióval, hogy most már igazán jólesik utána egy kis szieszta. Nyujtózzunk hát végig és emészszünk csöndesen.

Milyen szép jelenet is volt ma egy hete a kibékülés. Az ősz Thaly kinyújtotta béke jobbát, Tisza megragadta azt és kiderült az ég és boldogságtól ragyogott a karzat. Lengyel Zoltánt megölelte Tisza, Neszinek igen kellemessé vált a... »arcza« Héderváry előtt s gondolom Rigó Ferencz is a miniszteri bársonyszékre mutatva sugta a bánnak, ide menjen uraságod. Azóta diszpolgárnak választotta meg Pozsony Thalyt és minden képviselő melegen szorongatja saját kezét — ez szép harcz volt.

Ugyan kinek volna olyan keserű az epéje, hogy még ebben a nagy nemzeti mámorban is kritizáló szemmel nézne körül és kérdezné:

— De hát uraim! Mit értek el a másfél éves harcz alatt, hogy ilyen görög tüzes tablót rendeztek?

A bevett jogászfekre micsoda flas-tromot raktak? Az ezer számra felcsődített küldöttségek kérésére mi a válasz? A behívott póttartalékosok mivel vigasztalják siró magzataikat s a kemény fog-ságra ítélt katonák szenvedéseit micsoda boldogító siker tudata enyhíti?

Hát hiszen mind ez irányban nincs ugyan siker, de hát Thalyval és Lengyel-lel kezett fogott Tisza s ez igazán szép jelenet volt. Nekünk magyaroknak pedig

mindig többet ér egy szép görög tüzes jelenet, mint egy életbe vágó, de szürke siker.

Itt válik el a parlament az élettől.

Oda bent a T. Házban szép pártközi siker volt a kibékülés, de a nemzeti felbuzdulásnak teljes kudarca, melynek szomorú emlékeként csak egy elpocsékolt év kárai maradtak fenn.

Én lelkesülő, külsőségért rajongó magyarom! Tudod-e mi volt ez a szép lélek emelő kibékülés? A nyolczadik leszerelés görög tűz mellett. És minden nagy felbuzdulás után csak a leszerelések száma fog szaporodni, egy-egy szép vagy csunya jelenet lesz a vég, de siker — soha.

Ilyen pártviszonyok közt soha!

Letűt volna csak meg az Apponyipárt, ez egyetlen volt kormányképes párt. Az obstrukció sikere ezen pártnak uralomra jutása és a kormány párt szét züllése lett volna. De hát nincs más kormányképes párt annál, melynek pompás szimboluma a tarka koczkás báró Podmaniczky, aki tehetetlen elaggottságában alszik és — szavaz.

Az ellenzéki pártok szörnyű taktikai hibája a választások idején való eljárás. Kossuth párti Ugron pártinak állitellenjöltet s besegíti inkább a kormány pártit, mint a másik ellenzékit, persze annál inkább tesznek így a néppárttal szemben. Pedig csak ez a három ellenzéki párt van s ezek össze fogva igazi erőt képviselnének a választásokon, ha mindenütt a többségben levő ellenzékre szavaznának együttesen.

A másik taktikai hiba az, hogy nem

lépnek koalícióba az ellenzéki pártok, legalább a fontos kérdésekben, már mint az országgyűlésben kialakult frakciók. Mind külön csatáz s mind visszafelé vagy oldalt is lö csata közben. Így nem lehet többséget verni.

A legnagyobb hiba pedig az, hogy elavultak a párt keretek, a régi rozsdás közjogi fokosokkal és kovás puskákkal harcolnak. Lengyel Zoltán éppen ma mondotta, hogy a Kossuth-pártban nincsen öt ember, a ki biznék a függetlenségi elvekben és mégis együtt vannak — nyolczvanan.

Uj és többféle pártalakulás kell és áldott munkát végez az, aki a mostani születte pártkereteket szét veri.

Jelszavak zsarnoksága és kegyeletes emlékek bénító hatása tartja fogva az éltető szabad levegőt a politikai élettől. Modern, teljesen átalakult életben, diszmagyarban feszengő, vagy adminisztrátori hagyományokban élő alakok vezetik a politikát.

Munkás zubbony, hivatalnoki kabát, paraszt gúnya, kereskedői fürgeség, agrár konzervativizmus kell a képviselők padjaiban, a cifra diszmagyar és adminisztrátori trakkért nem kár ha kiszorul onnan, ahol harczok járnak, nem bankettek.

Ha ezeket a kenyér biztosító pártokat erős, hazafias szellem járja át, akkor összeköti az életből kinőtt kenyérszerző program a pártokat a néppel, a népet pedig be viszi újra a kialudni kezdő hazafiság tűzébe.

Mig a béke áldásain öremmel pihennek a pártok, mi a közelgő kiegyezési

A „TISZÁNTUL” TÁRCZAJA.

A szabadkőművesség titkai.

Írta: Nográdi Gyula.

— Szemelvények a szerző most megjelent könyvéből. —

Az első szabadkőműves páholy hazánkban Pozsonyban alakult 1740-ben. Alig hogy a pozsonyi páholyt megalakították, az erdélyi protestáns szászok is alakítottak páholyokat Nagyszébenben és Brassóban. 1784-ben Bánffy György nagymester birodalmi nagypáholyt létesített Erdélyben. II. Lipót halála után nem akadt egy ember sem Erdélyben, ki valamelyik szabadkőműves páholytagja lett volna. A horvátok »Hadibarátság« címmel alakították meg első páholyukat.

Budapesten az első páholy a »Nagyszívűség« 1770-ben alakult. 1781-ben a budapesti szabadkőművesek lázadást akartak szítani II. József s a katolicizmus papság ellen. II. Józsefnek, a katolikus szerzetesek ellen intézett jogtalan támadásait a magyarországi és külföldi szabadkőművesek arra akarták fölhasználni, hogy a katolicizmus erejét megtörjék s a papoknak

számát kevesebbre szállítsák le. Ez a tervök azonban nem sikerült, mert midőn II. Józsefnek tudomására jutott a szabadkőművesek lázadásának terve, eltörölte a szabadkőműves páholyokat.

A Martinovits-féle összeesküvés után pár napra Ferenc király szigorú rendeletet adott ki a még itt is, ott is lappangó szabadkőművesség eltörlésére.

A magyar szabadkőművesség csak 1848-ban kezdett újra erősödni. Thoma M. Agoston gyűjtötte össze a szabadkőműveseket, hogy páholyt alapítsanak. Nemsokára a frankforti nagypáholy védelme alatt meg is alapították Pesten »Kossuth Lajos, a dicsőfény hajnalá«-hoz címmel, de Kossuth Lajos nevét később kihagyták a cím-ből, mert nyilvános politikai vonatkozást láttak benne sokan. Kossuth Lajos tudott a páholy alapításáról, de nem lett annak tagja. Az »István király« című páholyt rendőrileg tiltották be 1848. végén. A szabadkőművesek a szabadságharc leveretése után többször fordultak páholy alapítási engedélyért a bécsi központi kormányhoz, de mindig elutasították őket.

Az alkotmány helyreállítása után br. Wenckheim Béla m. kir. belügyminiszter 1868-

ban engedélyt adott arra, hogy a szabadkőművesek symbolikus páholyokat alapítsanak. »Einigkeit im Vaterlande« című volt a legelső szabadkőműves páholy az alkotmányos korszakban. 1870. január 30-án megszerkesztették a »Jánosrendű« első magyar nagypáholy alap-szabályait, melyet a belügyminiszter jóváhagyott. Ennek a nagypáholynak Pulszky Ferencz lett a nagymestere. Nemsokára a Skót-ritus szerinti szabadkőművesek is páholyalapítási engedélyt kértek a belügyi kormánytól.

Corvin Mátyás volt az első nagypáholya a Skót-ritus szerinte szabadkőműveseknek, melyet a párisi »Nagy-Oriens« ismert el elsőnek. A páholy főmesterévé Türr István altábornagyot választották meg.

A János- és Skót-ritus szerinti szabadkőművesek között nemsokára viszály keletkezett, mely csak akkor szűnt meg, mikor 1886. márczius 24-én a két ritus egyesülésével megalakult a »Magyarország Symbolikus Szabadkőműves Nagypáholy.« Jelenleg Budapesten 29 szabadkőműves páholy van, Pozsonyban 11. Szabadkőműves páholyok vannak még: Aradon, Beszterce-Báryán, Brassóban, Debreczenben, Eperjesen, Fiumében, Győrött, Kassán, Késmárkon,

és véderő javaslatokra gondolunk. Harcz jön, életbevágó harcz és elavult pártok kovás puskával, parókás czopffal állnak a harcz előtt.

P—y.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 17.

A folyosón ma is Nyiry bécsi utjáról folyik a szó.

A kormánypart ugylátszik mégis kapott mára virradóra megnyugtató fölvilágosítást arról, minek ment a hoavédminiszter Bécsbe? Hogy azonban csakugya *nincsen-e baj az alapítványi javaslattal*, erre még Ballagi sem merne hitet tenni.

Ellenzéki körökben fólháborodással szólnak Tisza teguapi nyilatkozatáról, amit a gazdasági bizottságban tett s amelyben éppen nem tiltakozott az ellen a lehetőség ellen, hogy Ausztriával a 14. §. segítségével csinálják meg a kiegyezést.

— *Itt van az igazi nagy obstrukció magva!* — hangzottatta az Ugron-párt diadalmasan a folyosón.

A kiegyezési kérdések előreláthatólag csak ugyan nagy és ekeseredett parlamenti csatának lesznek okozói. Hiszen annyi fontosságuk legalább is van, mint az — ujonczjavaslatoknak.

*

Elnök báró Feilitzsch Arthur, megayitván az ülést, bemutatja a beérkezett irományokat.

Ezután következik a napirend szerint az indemnyítás.

Lengyel — nem Bánffyista.

Lengyel Zoltán: Mindenekelőtt kötelességének tartja megczafolni azokat a híreszteléseket, melyek szerint ő a Bánffy-párhoz csatkozott volna.

Kijelenti, hogy ő ma is azon az elvi alapon áll, amelyen megválasztották. Annak idején ő nem a függetlenségi és 48-as párt programjának a megváltoztatását kívánta, csak nagyobb erélyességet, melylyel azt a programot taktikai uton megvalósulásáig lehetett volna hozni.

Hosszan teszi bírálat tárgyává a függetlenségi párt legutóbbi állásfoglalását. Azután kimutatni igyekszik, hogy lényegében nincs különbség sem a nemzeti, sem az új, sem a 48-as párt programja között. Mind a háromnak benne van a programjában az önálló vámterület, az önálló magyar hadsereg stb. A függetlenségi pártban nem volt sem elég hit, sem elég akarat programja felszínre emeléséhez.

Kaas Ivor: Nagyon igaz! Nem volt sem elég hit, sem elég akarat!

Nincs öt függetlenségi ember a Kossuth-pártban.

Lengyel Zoltán: Közjogi vitákból, tisztelt Ház, nem lesz nemzeti vívmány sohasem! Nem kell meghajolni az idegen befolyás előtt! Fölemelt fővel küzdenie kell minden pártnak együttes erővel a nemzeti érdekek mellett. A sovinizmus példájával hivatkozik a horvát esetekre, a hol megzavarták márczius 15-iki ünnepeit a magyarságnak. Megtörténhetett tehát Magyarország az, hogy egy városában a nemzetiségek közé beékeltek kevés magyarság zárt helyiségében nem ünnepezhette legszebb ünnepét, mert megakadályozták ebben az idegenek.

A függetlenségi pártnak amikor arra alkalma van, akkor kell küzdenie programja megvalósításáért.

Bizonyítja, hogy nincs elég hit és akarat a függetlenségi pártban abból, hogy Benedek János három nap előtte kijelentette, hogy a függetlenségi politika meg nem változhat. Mezőssy Béla is így nyilatkozott s maga Kossuth Ferenc is megírta ezt akárhányszor s megírja ma is és a párt akciójának ez a vezérfonala.

Nincs öt ember az egész pártban, a ki hionne a függetlenségi politikában. Megkérdezte Polonyit is: »Géza bátyám, van-e függetlenségi ember a függetlenségi pártban?« Polonyi így felelt: »Van hát, de kevés!« A Kossuth-párt teljesen visszahúzódott minden akcióitól s a legutóbbi választáson egyetlen függetlenségi jelöltet sem támogatott a párt.

Benedek János: Mindez nem igaz.

Lengyel Zoltán: A függetlenségi párt igenis zsebreduport kézzel nézte jelöltjeinek küzdelmét s egyszóval, nem támogatta őket. Szónok öt perc szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Kevesen vannak.

Szünet után

Elnök: Az ülést újból megayitom, ké-

rem Lengyel Zoltán képviselő urat, folytassa beszédjét.

Felkiáltások: A Ház nem tanácskozásképes!

Elnök: Magam számláltam meg a képviselőket, konstátálom a Ház tanácskozásképeségét.

Hock János: Amennyiben én kételkedem abban, hogy tanácskozásképes lenne, kérem a képviselők megszámloltatását.

Elnök: Ne tessék feleselgetni! (Nagy zaj)

Hock János: Én nem feleselgetek, de jogom van kérni a képviselők megszámloltatását!

Felkiáltások a baloldalon: Joga van! Igaza van! Tessék megszámloltatni!

Elnök: Fölkérem Endrey képviselő urat a képviselő urak megszámlolására. Megtörténvén kijelenti, hogy ötvenhárom képviselő van jelen, eszerint a Ház tanácskozásképes, fölkéri Lengyel Zoltánt beszédjének folytatására.

Lengyel Zoltán: Újból hangsúlyozza a függetlenségi párt erőteljesebb ambíciójának szükségességét. Majd kifejti az okokat, melyek miatt bizalmatlansággal viseltetik a miniszterelnök személye iránt. Nem fogadja el a javaslatot. (Helyesítés balról.)

A keletázsiai háború.

Hova-tovább bizonyos, hogy minden szépitgetés és dementi daczára Port-Arthur helyzete tarthatatlan és az oroszok a napokban kénytelenek lesznek feladni.

A napokban a harcztéren alig történt valami. Ez a hallgatás alighanem nagy dolgok előjele. A harcztéren olvad. A kemény fagyok elmúltával pedig mindkét fél hadi előnyomulnak s talan most már farkasszemét is néznek egymással.

Beszélgetés Kurino japán követtel.

Genua, márczius 16. Egy újságíró Kurino japán követtel folytatott beszélgetést közöl. A követ a Kuropatkinak tulajdonított azon nyilatkozatot illetőleg, hogy a békeszerződést Tokióban akarja aláírni, kijelenti, hogy ki van zárva, hogy Kuropatkin, ez a tekintélyes államférfiu így nyilatkozatot tehetett volna. A követ továbbá határozottan tagadta, hogy a párisi japán teengerészeti attasé összeköttetésben állott volna Martynnal és utalt arra, hogy az illető

Kolozsváron, Nagy-Kanizsán, Nagy-Váradon («László király» □), Pancsován, Seps-Szt-Györgyön, Szolnokon, Szombathelyen, Sopronban, Szegeden, Temesvárt, Uj-Pesten és Veszprémben. Az ausztriai, horvátországi páholyok szintén a Magyar Symbolikus Szabadkőműves Nagypáholy főhatósága alatt állanak.

Jelenleg a magyarországi szabadkőművesek a katolikusság ellen intézett nyilvános támadásait csak oly városi közgyűléseken lehet észrevenni, hol a katolikus tisztviselőket tisztujtáskor kibuktatják.

*

A János- és Skót-ritusz rüti szabadkőművesek 1875. szeptember 2-ától 22-éig Lauzán-

ban (Svájc) nemzetközi kongresszust tartottak, melyen csak a páholymenterek jelenhettek meg. Ezen a gyűlésen elhatározták, hogy «harczolói foguak addig, míg a katolicizmus és a királyságok hatalmát teljesen meg nem törük.»

«E munkájukat azonban nem hozzák nyilvánosságra, csak akkor, ha már elég erősnek érzik magukat arra, hogy céljukat elérjék.» «Elsősorban a katolicizmus ellen harczolnak, mert a katolikusságban látják a trónok leg-erősebb támaszát.» «Csak oly országokban érheti el a szabadkőművesség célját, melyben nem a katolicizmus az uralkodó vallás.»

«A királyság ellen azért harczolnak, mert — szerintök — a nép boldogulását egyedül csak a monarchisztikus rendszer akadályozza meg.» «Minek a civilizistát fizetni a királynas és családjának, mikor egy ember is, a szabadkőműves szeretet embere igazságot tudna tenni a nagy testvériség között.» «Ha királyság és kereszténység nem lesz, nincs többé választás, mely az egész világ népeit elvonja az összesség békés és demokratikus egyesülésétől.» «A szabadkőművesség nem csak a Magyar-haza boldogulását akarja látni (vagy azon országét, melyben él) hanem az egész világot, mely nem gyűlölségre, hanem testvéri szeretetre lett teremtve.»

A fenti symbolikus háromszög mutatja legjobban a szabadkőművesség alattomos és becstelen célját, melylyel csak a saját hatalmát akarja növelni. Az általuk gyakorolt jótékonyág és álszeretet csak arra jó, hogy leplel szolgáljon, melynek háta mögött zavartalanul áshatják az aknát a katolikus királyságok alá.

Midőn Franciaországban hatalomra került a szabadkőműves kormány, «a szeretet nevében» a kolostorban lakó békes apácákat és szerzeteseket kiűldözték jogos birtokukból. Egy országban sem él annyi erkölcstelen ember, mint Franciaországban. Ez volt a szabadkőműves kormányzásnak az eredménye.

A szabadkőműveseknek kötelességük még a filozófiai kételyek eloszlatása. Mind a 33 fokba tartozók foglalkoznak a bölcselettel.

Hogy a szabadkőművesek elerik céljukat, attól nem kell félnünk nekünk keresztényeknek, mert még a páholyok homályában maradnak, addig nem tehetnek semmit ellenük; ha pedig a nyilvánosság előtt akarják a harczot fölvenni, vagyunk olyan erősek, hogy igazságos fegyvereinkkel legyőzhessük őket.

A szabadkőművesség három osztályra és 33 fokra van osztva. Az alsó osztály a tanulóké, a középső a segédeké, a felső osztály a mestereké.

(Vége köv.)

attasé csak két hét óta van Párisban. A háború nyáron a hőség és az ez által okozott betegségek következtében mindkét hadviselő félre sokkal veszélyesebb lesz, mert a tél által okozott szenvedések azokon a vidékeken sokkal elviselhetőbbek, mint a hőség.

Francia királysarjak a harctéren.

Pétervár, március 17. A baukázusi lovaság főparancsnoka **Lajos Napoleon** herceg és **Jaime Bourbon** herceg elutaztak a harctérré, a hol fontos pozíciók védelmét bízták rájuk.

Félnek a Japán kémektől.

Odessza, március 17. Nagy riadalmat okozott a hír, hogy japán kémek érkeztek Odesszába. Az odesszai kikötőben horgonyozó **Anelia** nevű olasz hajón tényleg van egy japán fűtő, aki azonban már tíz év óta nem volt a hazájában. Az idegeneket, a kik Odesszába érkeznek, gondosan megfigyelik.

Japán Khina semlegességéről.

Berlin, március 17. A Berliner Tageblattnak jelentik Tokióból: Hivatalos japán helyről jelentik az önk tudósítójának, hogy Japánnak semmi kifogása nincs az ellen, hogy a manduri határon kínai csapatokat vonnak össze. Kína semlegességének megővése céljából a csapatok összevonása szükséges.

Orosz szociálisták tüntetése.

Varsóból jelentik, hogy a szociáldemokraták hétfőn este tüntető körmenetben vonultak át a városon és élelték a japánokat. A rendőrség nem volt elég erős s így a kozákok verték szét a tüntetőket.

Koreát fenyegetik.

Szöul, március 16. (Reuter.) A Tumen folyó mentén levő Könghjeung koreai város kereskedelmi elöljárója a wladivosztoki tábornoktól azt a közlést kapta, hogy Oroszország Koreát hadviselő hatalomnak tekinti, mert Japánhoz csatlakozott. Ennek következtében 2000 főnyi koreai csapatot küldenek jövő héten Szöulból észak felé. A japánok végleg megállapították, hogy a nagyszámu orosz tábori tüzéség a Jalu folyam északi partján nagy földerődítéseket ástak.

Az oroszok előnyomulása.

Nincsvang, március 16. Jól értesült helyről azt jelentik, hogy jelentékeny orosz csapat állapodott meg a megerősített Asangan városban, mely hadi állás tekintetében nagyon értékes pont. A japánok a japán kínai háború idején eddig nyomultak elő. Szen-tuang csöngből érkezett szavahihető benszülöttek megerősítik azt a jelentést, hogy az oroszok főereje, mely a Jalu folyónál volt összevonva, most át lépett a folyón és kisebb csapatokat hagyott hátra Antungban és Csin-lien-csöngben, valamint más helyeken a folyó őrzésére. Hír szerint 14 napja japán felderítő csapatok voltak Antungban, mely idő óta a Jalutól nyugotra japánokat nem láttak.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Ez év január elsejével lapunk fennállásának tizedik évfolyamába lépett. Egy évtizeden keresztül becsületes törekvéssel, buzgalommal igyekeztünk a közérdek szolgálataiban azon nagy czélt: a katolikus öntudat felébresztését, a katolikus érdekek istápolását előmozdítani.

Az április elsején következő évnegyed alkalmából bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ösmerik s méltányol-

ják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hiszszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destruktív irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Czélünk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Biharmegye érdekeit védve, e mellett hű tükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZANTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJAKOZTATO.

Márcz. 20. Szigligeti társaság felolvasó ülése.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély).
April. 15. Szigligeti társaság közgyűlése.

* A jövő évi választók összeírása. Említettük a belügyminiszter legújabb rendeletét, a melyben a jövő évi választók névjegyzékének összeírására a küldöttségek kiküldését rendeli el. **Rimler** Károly polgármester a miniszteri leirat folytán Nagyvárad város központi választmányát szombaton, március 19-én délután 3 órára ülésre hívta össze. Ez alkalommal kiküldik az összeíró küldöttségeket.

* A Körözs megfertőzése. Idestova megjubiláljuk azt az időt, amikor észrevettük Nagyváradon, hogy a mezőtelegdi Biharszilágyi olajgyár minő veszélylyel fenyegeti a Körözs vizét, s ezzel együtt Nagyvárad város millió vizmüvét az által, hogy a gyárból a petróleum üledéket és a vitriol-salakot bebocsájtja a Körözsbe s ily módon megfertőzteti a folyó vizét. A város meg is tette a lépéseket ez ellen, de öt év alatt nem ment semmire. A nagytekintélyű részvényesek és pártfogók meghusítottak minden kísérletet, mely az ázsiai állapot megváltoztatására irányult. Csak a legutóbbi városi közgyűlésen merült fel ismét ez a dolog, abból az alkalmából, hogy egész sereg ember nézte a Szent László-téri hidról, miként ereszkednek végig a Körözs vizén a nagy petróleumfoltok. Napok óta ismétlődik ez, vagyis inkább már

állandó lesz. Es ezt összetett kézzel kell néznünk. Ideje volna már nyilvánosságra hozni hogy kik ennek a gyárnak a részvényesei s kik állanak utjában, Nagyvárad város és az egész partmenti vidék jogos tiltakozásának. Ugy tudjuk, hogy Nagyváradon is van több olyan benfentes részvényes, aki a város közéletében is szerepet játszik.

* A szociálisták a szőlősgazdák ellen. Az elmúlt évben a nagyvárad szociálisták megkísérelték a nagyvárad hegyen dolgozó munkások felbujtogatását is. Elállották a hegyi utakat s a munka beszüntetésére akarták rábeszélteni a főleg vidékről bejött békés munkásokat. A hegyi választmány és a hegybíró erélyes fellépésével azonban sikerült a szociálisták terveit meghusítani. Most, hogy a hegyi munkának az ideje elérkezett, a szociálisták más módot eszeltek ki a hegyi munkások távoltartására. Elhíresztelték a vármegye községekben, hogy a nagyvárad hegyen csak azok a munkások kapnak foglalkozást, akik szociálisták. **Bordé** Ferenc városi főjegyző, mint a hegyi választmány tagja és jegyzője, amint értesült a szociálisták ezen fogásáról, átiratban kérte meg Biharvármegye alispánját, hogy a vármegye községekben tegye közhírré, miként a szociálisták híresztelése csak a szőlőmunkával foglalkozó vidéki lakosok félrevezetésére irányul, mert a nagyvárad hegyen minden ahhoz értő munkás nyerhet foglalkozást. Mivel pedig a hatóság számít arra, hogy a szociálisták a Nagyváradra érkező szőlőmunkások között zavarokat idézhetnek elő, a legmesszebb menő óvintézkedéseket tettek a rend és béke megőrzése iránt. A szőlők felújítása és fenntartása különben is óriási áldozatokat követel s így a napszámok megterhes felcsigázása a nagyvárad szőlősgazdák nagy károsodását vonná maga után, s egyenesen utját vágná szőlőkultúránk további fejlődésének. Ennek elhárítása pedig egyenesen közérdek.

* A városi árvaház ügyei. Nagyvárad városi árvaháza lépésről-lépésre szépen fejlődik. Ugy a női választmány özv. Des **Echerolles-Kruspér** Sándorné uróval az élén, mint az árvaház igazgató választmánya odaadó munkásságot fejtenek ki. A női választmány szombaton, március 19-én délelőtt fél 11 órakor, az igazgató választmány pedig hétfőn, március 21-én délután 3 órakor ülést tartanak a városházán.

* A kereskedelmi alkalmazottak mozgalma. A kereskedelmi alkalmazottak több ízben mozgalmat indítottak már az iránt, hogy egységesen megállapított zárórákat tűzzenek ki munkaadóik s méltányosan redukálják a terhes testi munkát igényelő munkaidőt. Panaszuk mindeztideig nem nyert orvoslást, jogos követelésüknek most azzal akarnak érvényt szerezni, hogy szervekednek, s tömörülve a cél érdekében akciót indítanak az egységes záróra meghatározásának érdekében. Ez akció megbeszélésére a kereskedelmi alkalmazottak vasárnap délután 2 órakor nyilvános nagygyűlést tartanak a Tüzoltó laktanya nagytermében. E gyűlésre összehívó következő kiáltványt adtak ki:

Felhívás! Kartársak! A mi, mind megújuló és örökké kisértő követelményünk: a 7 és 8 órai zárások érdekében mozgalmat indítunk, e végből a mozgalom taktikai részét megállapítandó folyó évi március hó 20-án, vasárnap délután 2 és fél órakor nyilvános nagygyűlést tartunk a Tüzoltó laktanya nagytermében.

be, a következő napirenddel: 1. Az esti záróra napirendje. 2. A mozgalmi bizottság megválasztása. E gyűlések egy bizottságot küld ki, amely aláírások útján lesz hivatva főnökeinket a meghatározott időben való pontos zárásra kötelezni és hisszük azt, hogy munkaadóink méltányolni fogják ama kérelmünket, amelylyel az agyoncsigázott test számára: több pihenőt kérünk. S ha majd kivittük a záróra rendezését, a mi győzelmünk lesz az, ami szervezetségünkben rejlik erő; ezért tehát: munkára.

* **Budapestiek a révi új cseppkőbarlangban.** Ugy látszik, hiába figurázott ki bennünket a pajzán »Kakas Márton«, hogy »barlang csak csepp, teljességgel bejárhatatlan«, mert ime, márczius 14-én egy budapesti társaság fölkereste a révi szép zuhatag barlangját s bejárták az egész a »saisi« fátyolig. A képviselőház ház-nagy titkára, az ismert író, *Desseffy Arisztid*, továbbá a »Magyarország és a Nagyvilág« szerkesztője, *Jeremiás József*, ki a lap fényképészével fölvételeket készített a barlang szebb rézleteiről, végre az ismert akvarellista, *Stoll*, szemügyre vették szárazon és vizen a barlang eddig járható részét, amely tehát épen nem »csepp«, ha cseppköves is. A saisi fátyol azonban, mint a »Szabadság« révi tudósítója mondja, alighanem szét kell robbantani, mert a nélkül a barlangban tovább hatolni nem lehet. Pedig Hollósy Géza szerint még csak azután következik a barlang nagyobb, jelentékenyebb része. Ezek után valóban feszült figyelemmel nézünk a barlangkutatás további fejleményei elé. Reméljük egyébiránt, hogy a »saisi fátyol« föllebbentése, azaz fölrobbantása nem fog veszedelmet hozni a bátor kutatókra.

* **Ajánlat városi területre.** Az aradi uton levő katonai laktanyák parancsnokságai több ízben tettek panaszt azért, hogy közvetlen közelükben van a dögter. A város éppen ezért egy állati hulladékot kemenczét létesített. Különben is ez a terület már teljesen inficziálva van állati hullakkal s házépítésre, közegészségügyi tekintetből legalább évtizedekig nem alkalmas. Egy másik hátránya ezen területnek, hogy erősen vizenyős. Pár év óta ifj. *Jelinek Ferencz* műkertész mintegy 3 holdat bir bérben ezen területen s kertészetet rendezett be. Hogy telepét kifejlesztthesse, meg akarja vásárolni a területet a várostól. Ajánlatában kifejti azokat az indokokat, amelyek igazolják, hogy iparfejlesztési és pénzügyi szempontból is csak előnyös a városra, ha részére eladja a más célra alig alkalmas területet. Nyolczezer korona összeget ajánl fel, ami elég tekintélyes összeg ezért az elhagyott területért. A kérvényt legközelebb a széppészeti és közlekedési szakbizottság tárgyalja.

* **Fekete himlő Metzben.** Mint fővárosi tudósítónk jelenti, Metzben nagy izgalmat okozott tegnap a lakosság körében, hogy egy házban, melyben hatvan lakó van, *fekete himlő* ütött ki. A hatóság azonnal intézkedett, hogy a betegeket a járványkórházba vigyék. Ez azonban nehezen sikerült. Az előhívott egyfogatu bérkocsisok közül egy sem volt hajlandó az elszállítást eszközölni, mire fiaker-ekkel szállították be a betegeket a fertőzőkórházba. A lakosság izgalma később fölháborodássá változott át, mert híre futott, hogy a betegszállítást teljesítő fiaker-ek a betegek elszállítása után azonnal állomáshelyeikre tértek vissza anélkül, hogy deszinficiáltak volna kocsijaikat. A lakosság felháborodásában és a járvány elterjedése fölötti aggodalmában felsőbb fórumhoz feljelentést tett a rendőrség és a városi hatóság ellen.

* **Vidéki takarékpénztárak reformja.** A vidéki takarékpénztárak reformjáról nem először

esik szó. Követelte és sürgette ezt minden faktor, de eredmény nélkül, mert az illetékes tényezőknek mindig volt idejük más alárendelt kérdés megoldására, de erre sohasem került sor. Most azonban, úgy látszik, a kereskedelemügyi minisztériumban törődnek a kérdéssel, amennyiben a minisztérium illetékes szakosztályában a már régebben gyűjtött adatok felhasználásával törvényjavaslatot dolgoznak ki, amely a Pesti Napló közlése szerint főleg a betevők érdekeinek megvédését czélozza. Ezt a szempontot azért veszi figyelembe a tervezet, mert a legtöbb vidéki takarékpénztárnak az volt a hibája, hogy erején felül immobilizálta a rendelkezésre álló tőkéket s ez igen gyakran vezetett zavarokra, sőt egy véletlen megrohanás esetén válságra is, amidőn aztán ezek megtakarított pénze veszett el. A törvénytervezet első sorban az alapítóknek a betétekhez való viszonyát állapítja meg s lehetetlenné teszi a jelenlegi helyzetet, amidőn a betétek átlag tizenöt-huszcsonnan meghaladják az alapítók. Meghatározza ezenkívül a jelzálogos kölcsönök százalékos arányát is, nevezetesen elenyészteti azt az abnormális helyzetet, hogy az üzletágakat tekintve, negyvenöt-ötven százalékra rugjon a jelzálogkölcsön-állomány. A tervezet figyelemmel van az ellenőrzésre is, de e tekintetben a pénzügytervezet részére — az esetben, ha ez nyereszkesedés nélkül történik — megfelelő autonómiát biztosít. Nagyon fontos a tervezetnek ez a pontja, hogy kilátásba helyezi állami vagy községi takarékpénztárak létesítésének lehetőségét.

* **Biharvármegye második napi közgyűlése.** Biharvármegye közgyűlésén tegnap folytatták a kitűzött tárgysorozat megvitatását. Az érdeklődés megcsökkenésével egymás után intézték el a napirendre tűzött ügyeit a vármegyének.

A tegnap letárgyalt ügyek hitelesítése után Maczig Imre kérelmét, amelyben Belényesen egy második gyógyszerár iránt folyamodott, elutasították, illetőleg elhatározták, hogy e kérelmet elutasító javaslattal terjesztik fel a belügyminiszterhez.

A mezőgazdasági bizottság által a szarvasmarha tenyésztésről alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása iránt tett előterjesztés tárgyalását a június havi rendes közgyűlésre tűzték ki.

Ugyancsak a vármegyei mezőgazdasági bizottság előterjesztésére Orvánd, M.-Homorog, és Bód községeknek megengedték, hogy köztenyésztésre nyugati fajta apaállatokat szerezzenek be.

Az alispán előterjesztése folytán Eleden egy II-ik szolgabírói állást szerveztek, a lovashajduk lótartrási illetményét beszüntették s a vármegye székházánál szükséges javítási munkálatok teljesítésére 4100 koronát szavaztak meg.

Az ügyek elintézése után dr. Boha Jenő körorvos oklevelét, a Nagy és Szász családok nemességét meghirdették, a vármegye hivatalos lapjának előfizetési árát f. évi július hó 1-től 9 koronára felemelték.

Miskolczy Árpád nyugdíjazott főszámvevő nyugdíját teljes fizetéséig kiegészítették.

A nagyváradai versenyegylet részére 1000 koronát, a nagyváradai régészeti muzeum részére 400 koronát szavaztak meg.

Bernáth István indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az állami beruházási kölcsönből a törvényhatósági uthalózat kiépítetlen részeinek helyreállításához segítyt kér a kormánytól.

A gyermekvédelmi pótdó kivetésének érdemleges tárgyalását a szeptemberi rendes közgyűlésre tűzték ki.

Több község észrevételezett, illetőleg minden megjegyzés nélkül bemutatott 1904. évi költségvetésének letárgyalásával a tárgysorozatba felvett összes ügyek elintéztettek.

Az ülést a főispán egynegyed egy órakor berekesztette.

* **Halálra ítélt anarchisták.** Pétervárról táviratozzák: Egy heli tárgyalás után ítéletet mondtak abban a nagy anarchista-pörben, melyet orgyilkosság, lázadás és terrorizmus miatt indítottak több vádlott ellen. A legsúlyosabb deliktumokkal Gersunt, továbbá Mancsikov munkást és egy Janikov nevű leányt vádoltak, a kinek lakásán tartották az összejöveteleket. Gersunt kötélhalálra ítélték. Mancsikovot és Gregorjevet szintén halálbüntetéssel sújtották, de valószínű, hogy a czár ezt a büntetést a borzalmas schlüsselburgi várban való elzárásra fogja változtatni. Több vádlott enyhébb büntetést kapott.

* **Szerencsétlenség a dobresti fatelepen.** A dobresti fatelepről telefonon jelentik, hogy egyik famunkásnak a vigyázatlansága életébe került. Délutár két órakor *Czigány György* 18 éves favágót a facsuztatónál egy hatalmas fahasább löttötte. A fiu halálos zúzódásokat szenvedett. Fejét és mellkasát zúzta össze a fa s a fiu rövid kintlódás után meghalt. A szerencsétlenségről az ipartelep igazgatója telefonon értesítette a nagyvárad kir. ügyészséget, honnan intézkedés történt a vizsgálát megindítására, vajjon terhel-e valakit a felelősség *Czigány György* halála miatt. Gáthy Bálint kir. ügyész délután utazott ki az ipartelepre.

* **A kocsis gyilkosai még nem kerültek meg.** Keddi számunkban megirtuk részletesen, hogy Kiss Károly kereskedő egy héttel ezelőtt eltűnt kocsisa *Demse Tótyer* holttestét Osnél a Peczemalom egyik molnár legénye találta meg. A kifogott holttesten a rendőri hatóság külerőszak nyomait fedezte fel s ezért széleskörű nyomozás indult meg a gyilkosok kézrekerítése iránt. Mindjárt alapos gyanu alá estek *Pável Gábor* és *Kárczisz Gábor*, kikről kiderült, hogy azon a napon, mikor *Demse* eltűnt, ezek együtt voltak vele. A rendőrség akkor mindkettőt letartóztatta, tegnap azonban szabadon bocsátották őket, mert nem sikerült semmit sem rájuk bizonyítani. A nyomozás most már más irányban folyik nagy erélyvel.

* **A megbízható munkavezető.** *Bulkore* Ferencz szilágysomlyói illetőségű helyi lakost, a Friss és Grósz féle szemfedélygár munkavezetőjét tegnap reggel megbízta gazdája, hogy egy kosár ruhát vigyen haza a gyárból a tulajdonos lakására. *Bulkore* ahelyett, hogy a megbízatásnak hiven megfelelt volna, a kosár ruhát kivitte a szőlőhegyre, ott feltörte a kosarat, kiszedte a bent levő ruhákat és zsákba gyömöszölte, hogy odább álljon vele. Munkájában azonban megzavarta őt *Stenik János*, a városi szőlőtelep munkavezetője, aki a gyanus viselkedésű és züllött kinézésű egyént a rendőrségre kísérte, ahol nyomban lezárattott.

* **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Udón cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33.* mindenkinek ingyen megküldi. A külföldön tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölmentendők az impregnált takarmányrepmagvak és a legnemesebb gabnafélék dus válsztéka.

* **Artatlanul elítélték.** Egy Linz mellett fekvő faluban 1898-ban meggyilkolva találtak egy öreg szakácsnét, akit a gyilkos kirabolt. A megindított nyomozás a Gietzinger nevű házaspárt, valamint Gietzingernek a kedvesét, egy Harter nevű embert talált gyanusnak, mire mindhármukat letartóztatták és az esküdtbiróság elé állították. Az esküdtek asszonyt és kedvesét vátkesnek mozdították ki s a bíróság halálos ítéletet hozott. Ezt az ítéletet kegyelemből 20 évi fegyházra változtatták. A férjet felmentették. Három évvel ezelőtt Harter meghalt a fegyházban. Most aztán véletlenül kiderült, hogy az elítéltek artatlanul voltak a börtönben. A gyilkos valami Kaufmann Máttyás nevű napszámos, aki az öreg asszonyt

ködarabbal agyonütötte és kirabolta. Véres lett a követése után elment a paphoz és meggyónta a vétkét; a pap követelte, hogy jelentkezék a bíróságnál, de a napszámos »tekin-tettel a családjára«, nem volt hajlandó ezt megtenni. A bűn most, hat évvel utóbb, a gyilkos feleségének fecsegése révén kiderült, gyilkos Kaufmannot letartóztatták. Az esküdtbíró-mire Kaufmann beismerte a bűnt; erre ság előt Kaufmann beismerte a bűnt; erre ság 20 évi fegyházra ítélték. Az eddig ártatlanul szenvedő Gietzingeré 18000 korona kártérítésért bepörölte a bíróságot.

x **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. vevő közönséget értesíteni, hogy női, gyermek és férfi harisnya különlegességeim a mai napon a legnagyobb választékban raktárra érkeztek. Különlegességek nő, férfi és gyermek kalapokban.

x **Minden külön értesítés helyett** ezúton hívom fel a t. közönség figyelmét azon körülményre, hogy az idén a *keresztény és izraelita húsvét összeesik*, minek következtében *cipő-, kalap és férfi-divatár* üzletem — különösen a *közvellen ünnepelőtti napokban* — *oly nagymérvű látogatottságnak szokott* — hál' Istennek — *örvendeni*, hogy jobb vevőimet sem részesíthetem *olyan nyugodt kiszolgálásban*, a minőben egyébként szeretném. Ennélfogva felkérem *jobb vevőimet*, hogy szükségüket — *a nyugodt és kellemes kiszolgálás érdekében* — legalább 8—10 nappal az ünnep előtt beszerezni sziveskedjenek, már csak annál is inkább, mert üzletem a nagyhét csütörtök, péntek és szombatján zárva lesz.

Különösen kérem azon t. vevőimet, kik nálam könyvre szoktak vásárolni, hogy bevásárlásaikat néhány héttel az ünnep előtt eszközöljék!

Midőn még megjegyzem, hogy *minden szakmámba vágó cikkből a legszebb tavaszi újdonságok már megérkeztek*, vagyok tisztelettel: **Leitner Lázár.** 673

x **Ritka alkalom** kínálkozik most a t. közönségnek szükségletei celső beszerzésére. A jó hírnevű Kovács L. és társa cég ugyanis, mintán Zöldfa-utca 38. sz. alatti üzletét felosztja, hatóságilag engedélyezett végeladást rendez és raktári készletét gyári áron alul hozza eladásba. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a lapunkban közzétett hirdetésre. 593.

Madárpusztítás.

A mezőgazdasági és mezőrendőrségről szóló 1894-ik évi XII. t. cz. 95-ik §-a értelmében száz koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki a hasznos madarakat élve elfogja, tojásaikat elszedi, vagy fészkeket elrombolja. Ugyanez a törvény kimondja azt is, hogy hasznos madarat elfogni, fészket vagy tojásait elszedni tudományos célra is csupán hatósági engedéllyel szabad. Ilyen engedély azonban legfeljebb 10 madár elfogására, vagy 10 darab tojás elszedésére adható.

Sajnos azonban, hogy ez a törvény csak a papíron van meg, mivel annak szigorú végrehajtásával az intéző körök vajmi keveset törődnek.

Naponkint tömérdek kis madár pusztol el. Sok 12—14 éves gyermek egyebet sem tesz, mint pusztítja a hasznos madarakat.

Nagyvárad utcáin naponkint láthatunk madáraruló suhanczokat, a kik egész nyíltan a rendőrség szeme láttára árulják a szegény kis foglyokat. Különösen sok stiglincz (tengelec), csiz, ökörszem, szenczinege és citromsármány kerül naponkint fogságba, melyeket azután néhány fillérért adnak el egy-egy mádkipizóknak.

Nyáron ugyanezek a jóságos csemeték szinte valóságos hadjáratot intéznek a szegény madárkák fészkei ellen, még pedig szintén minden megtorlás nélkül.

Mikor az országgyűlés a fent idézett törvényt megalkotta, azt hitte, hogy végleg megszünteti a madárpusztítást. A miniszterium megíratta Hermann Ottó kitűnő tudósunkkal »A madarak hasznáról és káráról« szóló

könyvet és azt ötvenezer példányban osztatta szét ingyen. Ugy látszik azonban, hogy mindez a sok költség kárba veszett; mivel a törvény végrehajtását senki sem veszi komolyan.

Igazán megszámlálhatatlan pedig az a haszon, melyet a madárkák pihenést nem ismerő szorgalmukkal az embernek adnak. Az iczipiczi király-madár egy éven át három milliónál több rovarot pusztít el, a kék cizinege pedig egymaga 6—7 milliót.

Svájcban és Dániában a lakosság a gyümölcsösök és ligetek fáira költőházikókat állít fel azon czélból, hogy a kert eme nagyszerű munkásai védett költőhajlékot találjanak. Van is ott annyi kis énekes, hogy szinte vizsgáljuk tőlük az egész országot. Ugyanezekben az államokban, sőt Ausztria német tartományában is télen madáretetőket állítanak fel, nehogy éhen vesszenek szegény kicsikék. Itt megtartják híven bölcs Salamon eme szavait: »Amikor a madárnak fészke tállás az uton, akár minémű fán vagy a földön, melyben madárnak fia vagy tojása legyen és az anya ül fiain vagy tojásain: ne vedd el az anyamadarat, sem fiait.« (M. V. XXII. 6.)

Arra kell törekednünk, hogy nálunk is végkép megszűnjék az oktalan madárpusztítás. Hét éve már, hogy törvény védi őket, azonban mindamellett most is úgy irtják, mint ezelőtt szegénykéket. A törvény csak papíron van meg.

Saját szememmel láttam, midőn a piacon a rendőrök szeme láttára árulták az elfogott kis madárkákat. Sőt akadt köztük olyan szemfüles is, hogy a rendőrnek kínálta a cizineget.

Csak valóban tudatlan és gonosz ember bánthatja és irthatja a hasznos madarat, mely oly sok gyönyörűséget és mérhetetlen hasznot hajt az embernek.

Védelmezzük tehát őket mindannyian. A rendőrségtől pedig elvárjuk, hogy szigorúan üldözze a madárpusztítókat.

Dudekházy.

IRODALOM.

A **Zászlónk** című, a maga nemében páratlan ifjúsági lapnak márcziusi száma köszöntött be olvasóihoz ismét oly diszes külsővel és gazdag tartalommal, mint elődei. E szám egyúttal ünnepi, húsvéti szám is, melyet címlapja is jelképez. Első közleménye egy gyönyörű, ihletteljes költemény: Föltámadásra. Második A szent harang című regeszert elbeszélés. Majd a keletázsiai harcztérről cizmen olvasunk rendkívül érdekes dolgokat *Izsf* Alajos szerkesztő tollából, az orosz-japán háborúról igen szép, tiszta képekkel illusztrálva. Tovább haladva egy kis cikkecske arról szól, hogy tulajdonképpen mi is az a »Rádium?« melynek feltalálása oly nagy lázba hozta a természettudósokat és fizikusokat. Majd a legelső Húsvét reggel történetével ismerkedünk meg. *Sebők* Imre dr a kosztaoi 48-iki csata történetét írta meg hiteles adatok nyomán. Ezután a Zászlónk ifjúsága nevében a szerkesztő gratulál egy kis cikkben dr *Prohászka* Ottokárnak egyetemi tanárrá történt kinevezése alkalmából. Közli a lap egyúttal *Prohászka* jól sikerült arcképét is. *Vrabély* Armand folytatja Muki naplóját. Ismerteti hosszan a negyedik monte-carlo nemz-tközi sakkturna lefolyását, eredményét. *Kincs* István is folytatja Egy trombita titkai-ból című elbeszélését. Azonkívül még több apróbb közlemény foglal helyet a Zászlónk e legújabb számában. Nem ajánlhatjuk eléggé az ifjúság s a felnőtteknek is figyelmébe e kitűnő ifjúsági lapot, melynek csupán 2 korona az előfizetési ára egy egész évre.

Magyar Gazdák Szemléje, a magyar gazdaságtudomány folyóirata. Szerkeszti Bernát István. A februári füzet a következő kiváló tartalommal jelent meg: Szónoklat és cselekvés. Az ébredő társadalom. (Geöcze Sarolta.)

Az orosz-japán háboru. Debreczen, (Zoltai Lajos.) Románia és a zsidók. (Ismereti: Farkass R.) Romboló munka a délvídeken (Cs. E.) Oroszország belső betegségei. (Verus.) Az erdélyi szászok közéletéről. (Barabás Endre.) Külömfélék: Szövetségünk választmányi ülése. — Búcsuztató. — Népies füzeteink. — Szövetkezeti magtárak. — Schäffle Albert Eberhard. — Eladósulás. Krónika. Szerkesztőség: Budapest, Bross-utca 10. sz. Egy évre 12 korona. — Egyes szám 1 korona 10 fillér.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR:

Péntek: Cherry, új operett.

Szombat: Cherry

Vasárnap: Liliomfy, Szigligeti-ünnep.

A vándorlegény.

— *Singhoffer Vilma felléptével.* —

A Vándorlegény tegnapi előadásának érdekességet adott *Zilahyné* fellépése. A szubrett szerepben is kiválóan érvényesülő művésznő a Vándorlegényben is oly bájos könnyedséggel és annyi eleganciával játszott, mint a Drótostót *Zsuzska* szerepében. A mi pedig énekszámait illeti, csak a legmesszebbmenő dicséretet irhatjuk róla. Finom, hajlékony hangja tisztán, erőteljesen csengett s a nagy kettősben meglepő szingazdagsággal ragyogott.

Az előadás különben gyöngye volt. Horváth új ötletekkel próbálkozott, ami pedig a kupléit illeti, bizony gyöngye kis gyártmányok szellem nélkül.

Meglepően szép sikere volt *Parlagi* Kornéliának, a ki a hercegnő szerepét vette át s a nagyobb énekszámokban gyönyörűen tudta érvényre juttatni az utóbb oly szépen fejlődő hangját. — os.

Mennyit hozott Bob herceg Debreczenben. A Bob herceg, Martosék népszerű daljátéka tegnap jubilált Debreczenben. A huszonötödik előadás alkalmával érdekesek tartjuk felemlíteni, hogy a Bob herceg eddigi előadási kereksum 25,000 koronát jövedelmeztek Makó igazgatónak, nem számítva a tegnapi előadás jövedelmét, mely bizonynyal a legnagyobb tétellel a szezón egész bevételi táblázatában. Érdekes volna tudni, hogy Nagyváradon mennyit hozott a Bob 25 előadása Somogyi Károlynak.

A miskolczi színház válsága. A miskolczi színház teljesen a tönk szélén áll. Németh Józsefnek nincs menekvése és napok, talán órák kérdése csak, hogy a szintársulat, mely teljes nyomorba jutott, feloszlik.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 169. Bérletszám 153. (páratlan)
Ma, pénteken 1904. márczius 18-án:

Sherry.

Operette.

Jegyek előre váltható a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Holnap, szombaton márczius 19-én

Sherry.

Operette.

EGYESÜLETEK.

Az ügyvédi kamara gyűlése. A nagyváradai ügyvédi kamara 1904. március hó 27-ik napján d. e. 10 órakor, Nagyvárad város tanácstermében közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés az igazságügyminiszter urhoz az ügykezelésről, az ügyvédség és jogszolgáltatás terén szerzett tapasztalatokról.
2. Az 1903. évi zárszámadások.
3. Az 1904. évi költségvetés.
4. Netáni iradványok, melyek az ügyrend értelmében oly időben adatnak be a titkár urnál, hogy azok közléhetőek és tárgyalhatók legyenek.

Nagyvárad, 1904. február 18.

Hlatky Endre,
ügyvédi kamarai elnök.

NYILTTER.

Arany órák
chronomètre és ütőszerkezettel
fél árban
már 120 koronától, valamint minden-
nemű ékszer a legolcsóbban
488 kapható:
KÁLMÁN SÁNDOR
ékszerésznél,
Nagyvárad, Szt. László-tér.
Javítások és átalakítások a legfinom-
mabb kivitelben.
Telefonszám: 409. Telefonszám: 409

TAVIRATOR.

A néppárt értekezlete.

Budapest, márcz. 17. (Saj. tud. távir.) A néppárt mai értekezletén kimondották, hogy az olasz vámszerződést nem fogadják el, mert a 99-iki 30-ik törvény-cikkbe ütközik. Az anyakönyvi törvények revíziójához pedig elveik miatt nem járulhatnak hozzá, a vármegyei tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozólag pedig külön indítványt nyújtanak be a Házhoz.

Mi lesz a kiegyezéssel?

Budapest, márcz. 17. (Saj. tud. távir.) Tisza István grófnak a közgazdasági albizottság értekezletén tett kijelentése ellenzéki körökben nagy felháborodást kelt. Ezek után biztosra veszik, hogy a 14. szakasszal akarja a kiegyezést keresztül vinni s a 95-iki 30-ik t-cikk figyelmen kívül hagyásával akarja megkötni a vám szerződéseket.

A képviselőházból.

— Az ülés vége. —

Budapest, márcz. 17. (Saját tud. távir.) Kaas Ivor báró az indemnitás ellen mondott beszédével az ülés véget ért.

A miskolczi színház esődje.

Miskolcz, márczius 17. (Saj. tud. távir.) Német József miskolczi színigazgató ma bejelentette társulata előtt, hogy fizetése képtelen. A kijelentés óriási konsternációt szült. A társulat tagjai elhatározták, hogy konzorciumot alakítanak s Virágvasárnapig fenntartják a társulatot.

A harcztérről.

— Felrobbant torpedózuzó. —

Pétevár, márcz. 17. (Saját tud. távir.) Az oroszok egyik torpedózuzó hajója a port-arthuri kikötő előtt, egy a kikötő bejáratát védő robbanó akna elhelyezése-nél felrobbant. Ugyanis vigyázatlanul az akna fölé uszott a hajó s az akna szegét érintve önmagát felrobbantotta. A legőrségből csupán négy ember menekült meg.

Számüzött lengyel hegedűművész.

Pétevár, márcz. 17. (Saját tud. távir.) Póderolszky híres lengyel hegedűművészt meghívták a czár udvarába. Az udvari hangverseny után Miklós czár üdvözölte a művészt s örömet fejezte ki a felett, hogy egy ily nagy művész orosz ember. Mire a megsértett lengyel művész csak ennyit válaszolt:

— Bocsánat felség, én lengyel vagyok!

E kinos jelenet után a czár elhagyta a termet s másnap az orosz rendőrség parancsot kapott Póderolszky Szentpétervárról való kitiltására.

Szabadon bocsátott cigányprimás.

Budapest, márcz. 17. (Saj. tud. távir.) Rácz Laczit, a hetyke cigányprimást, a kit ma a fővárosban sikkasztás címén letartóztattak, — szabadon bocsátották, mert a kávésoktól felszedett pénz, nem tekinthető sikkasztásnak s nem képez büntetendő cselekményt.

Vilmos császár Alfonz spanyol királynél.

Madrid, márcz. 17. Vilmos császár ki-nevezte Alfonz királyt a német tengerészet tenger nagyjává.

Vigo, márcz. 16. (A Fabra-ügyvédség jelentése). Vilmos császár Alfonz spanyol királlyal elutazása előtt másfél óráig tartó beszélgetést folytatott. Vilmos császárt a közönség távozásakor lelkesen élette.

Nagy sikkasztás.

Lemberg, márczius 17. A staniszlai hivatalnok segítő szövetségében nagy sikkasztást fedeztek fel. A sikkasztásokban a leMBERGI központi hivatalnok is bűnös. Sok letartóztatás volt. (M. T. I.)

A kiutasított porosz diákok.

Berlin, márczius 17. A kiutasított porosz diákok és diáknők közül az egyik még idejében Svájcba menekült. A többiek a heidelbergi egyetemre iratkoztak be, mert a kiutasítás csak porosz földre szól. Ha itt sem tűrik meg őket, akkor Lausanneba fognak költözni.

Szerencsétlenség Svájcban.

Bern, márczius 17. Ruggisberg falu mellett nagy szerencsétlenség történt. Egy paraszt fát vágott a hegyoldalban, a fa lezuhant és a gyermekek az iskolából éppen akkor arra mentek. A lezuhant fa egy gyermeket megölt, sokat pedig megsebesített.

Tőzsdemanóver.

Frankfurt, márczius 17. A frankfurti tőzsdén ma beszéltek, hogy Vilmos császár azért nem lépett Spanyolországban szárazföldre, mert a gégebaja súlyosra fordult és Schmiedt tanárt Frankfurtból sürgősen odarendelték. Később kint, hogy a híresztelés bözemanóver volt.

REGÉNYCSARNOK

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

83

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtá: Max Pémberton.

Olyat kérdeznek tőlük, smire mindnyájan eleresztik az evezőket és apuskájukhoz kapnak — de aztán megemlékezvén a saját gazdaságikról, megrettennek a szörnyü való sejtését és dühösen kiabálnak:

— Arulás! . . . Arulás! . . .

Aztán ismét halálos csönd lett. Az evezők megálltak s a csónak lomhán siklott közelebb, mert az előbbi lökés ereje még vitte. Bizonyosan kimeresztették szemüket s úgy vizsgálták a sziklát; de a sötét árnyék nem árult el semmit . . . A zsványok se evezni nem mertek, se vissza fordulni nem akartak; tétlenül és szorongva libegtek egy helyen . . . Oh, ha tudták volna, hogy mi, akik rájuk ijáztatunk, talán még jobban szorongunk, mint ők maguk! . . .

Végre egy durva, rekedt hang megtöri a csöndet; oh, milyen jól esett hallani a szót a halálos némaság után! — és visszakiált a tengerről:

— Bob Williams! . . . Hej, Bob Williams, micsoda tréfa az? . . . Fogadok, hogy te vagy ott, ör-g czimbora!

— Én meg fogadok, hogy nem az van ott! — üvöltött vissza Bligh Péter, akinek közel lévén a verekedés pillanata, megjött az egészes humor. — Nem vagyok én Bob Williams, hogy az ördög vigyen el benneteket! . . . Elpusztultatok innen, míg jól van dolgotok, mert ha vissza nem fordultok, szentcecs, belefördintek benneteket a vízbe!

Erre már nem kaptunk feleletet, de halottuk, hogy halkán tanácskoznak. Aztán még egy csónak jött oda s akkor mind a kettő hirtelen megfordult és nagy vargabetűt szántván az öbölben egyenesen az északi szirtok felé tartott, ahol alig egy órája bezártam a vas csapó-ajtót. Ez nagyon megijesztett, mert ha föl tudják törni a csapó-ajtót, — amit könnyen megtehettek, mert eleget voltak hozzá és puska-ropok is volt, — az alsó folyosókba és az alvó terembe szorult banditákkal együtt hamar ránk törhetik a vasajtókat s akkor elfoglalják az egész házat!

— Dolly! — kiáltottam föl kábultan, — Dolly! . . . Ha betörik a csapó-ajtót és lejönnek a létrán, mi lesz akkor Dolly?!

Nekem kellett volna tanácsot adnom, s én kértem tanácsot ettől a fiutól! . . . De, ha szegény volt is ez, mégis hasznos volt ak-

kor; mert Dolly egy szempillantásban megmutatta, hogy mit tanult a tűzmestereknél . . .
 — Nem, uram, nem! — hörögte szilajon. — Csak segítsen nekem . . . Emelje föl azt a rudat . . . Ugy, lással Ah, mister Begg! . . .
 Hát nem látja, hogy ez forgó ágyú és az egész ablót végig lehet vele söpörni? . . .

Nos, hát láttam s miután már láttam, elszégyeltem magamat, hogy ez nem jutott előbb is az eszembe. Mert ha Czeruy meg akarta védeni tengerelatti városát, hogy tehetne volna ezt, ha a golyószóró nem védi meg a városnak mind a két kapuját? . . . De pedig megvédte ám! . . . Az ördögös ágyú úgy forgott jobbra-balra, mint a parancsolat, s ezen az újszákán az alsó kapu tájékán akadt dolga.

— Hadd pörögjön! — kiáltott Dolly viggan. — Egy-kettő! . . . Ugy nil . . . Látom most szilajnak partra, mindjárt közéjük durrantok!

Magam is odanéztem és láttam, hogy négyen már fönt is vannak a sziklán, nem volt veszteni való időnk!

— Rajta, Dolly! — sürgettem a fiut. — Rajta, az Isten nevében!

Dolly egyet rántott a keréken s a forgóágyú partgő, éles dörréni fölvérték az éjszaka csöndjét . . . Odadobtuk a keztyűt Czeruy Edmondnak s a kibívást golyó-záporral töltük meg . . . Ettől fogva késhagyra menő harcz folyt köztünk, amelynek a vége egyformán bizonytalan volt mindkettőnkre nézve, vagy az akasztófa vagy a tenger fenéke, vagy a sziget gyilkos köde. A legyőzött csak e három vég közül választhatott.

Négy ember volt már a szirten, mikor a golyószóró csevegni kezdett és kettő, csaknem az első dörréniakra holtan bukott vissza a tengerbe. Láttam, hogy a harmadik hason csúszik lefelé, hogy a csónakot elérje s közben egyre a csónakjára szorítja a kezét . . . a negyedik pedig lefeküdt a sziklák közé és örjögve könyörögött társának, hogy vegyék be ismét a csónakba. De mielőtt ezek még csak mozdulhattak volna is, már rájuk zúdult a gyilkos ólom-eső és örökre elhallgattatta őket.

Ah, látni kellett volna a nyomorultakat, a mint kétségbeesve fölordítottak, szilaj káromkodással föleráltak a padokról és tehetetlen dühökben fenyegetőleg rázták öklüket felénk, miközben csak úgy csorgott a vérük! . . .

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Oktatás a selyemtenyésztésre. A nagyüzemi selyemtenyésztő felügyelőség megbízásából Fényes Gyula Nagyváradra érkezett és itt hosszabb időre tetelepedett, hogy a selyemtenyésztésre, valamint a hernyó kiosztásra vonatkozó mindennemű felvilágosítással és ut-

baigazítással szolgáljon mindazoknak, akik selyemhernyó tenyésztéssel akarnak foglalkozni. Fényes Gyula Gyár-utcán 17-ik szám alatt lakik.

Nagyváradí hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradí piacon 1904. márcz. hó 14—15. napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 15.60 15.40. Kétszeres buza 12.60—12.20 Rozs 12.40. 12.20. Arpa 10.80—10.60—Zab 10.40—10.20. Tengeri 11.20 10.80 Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 17.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.80 100 kiló lángliszt 28.60. Zsemlyeliszt 27.80. Fehér kenyér liszt 27.40. Barna kenyér liszt 25.—. Széna fuvarral 4.60. Szótt szalonna 160.—. 6 kiló zsup-szalma 20. 150 dkr. alom-szalma —. 12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —. 96. Marhabus III. o. —. 88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter uj-bor —. 68. Pálinka —. 72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hltér ó-bor 60.—. 1 hltér uj-bor 34.—. 1 mm. mész 1.60. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repcze —. 1 mm. dió 60.—. 1 mm. moogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 48.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 24. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés hus 1.28. 1 kgr. juh-hús —. 75. 1 kgr. vereshagyma —. 16. 1 kgr. foghagyma —. 50. 1 kgr. bors 2.40. 1 kgr. paprika 3.60 1 kgr. barna kenyér —. 22. 1 ltr. kőolaj 44.

Forgalmi kimutatás 1904. márcz. 14., 15-én Tiszta buza körülbelül 560 hltér. Kétszeres buza 70 hltér. Rozs 300 Arpa 100 hltér. Zab. 250 hltér. Tengeri 700 Burgonya 120 hltér.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 160 drb. Felhizott 300 drb. 2 évestől feljebb 200 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 320 drb. Süldő 360 drb. Malacz 332 drb. Hizott marha 280 drb. Jármos ökör 1800 drb. Fejős tehén 670 drb. Borju 800 drb. Bivaly 27 drb. Juh és kecske 20 drb. Ló 2581 drb.

Marha ártáblázat 1904. márcz. 14-én.
 1 pár I-ő rendű jármos ökör 620—800 kor.
 1 pár II-od rendű jármos ökör 530—600 k.
 1 pár III-ad rendű jármos ökör 300—520 k.
 1 drb fejős tehén 140—300 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—320 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 140—240 k. 1 drb veres borju 26—50 k. 1 db fél éves borju 54—110 k. 1 drb egy éves borju 60—140 k. 1 drb két éves borju 80—240 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-kint 116—122 1 pár fél éves sertés 52—66 k. 1 pár egy éves sertés 70—150 k. 1 pár két éves sertés 120—230 1 drb ló 160—300 k. 1 pár ökör bőr 40 50— 1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár ló bőr 10—20 k.

Határidők.

	Budapest, márcz. 17.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repcze, aug.	11.90

Értéktőzade

	Budapest, márcz. 17.
Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzalog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904 márcz. 17-én.

Magyar aranyjáradék 4	118.10
Magyar koronajáradék	98.10
Magyar vasuti kölesön aranyban 4/10	88.75
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2 1/10	98.15
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	2.07
Italméresi jog megváltási kötvény	166.50
Horváth szlavon földtehermentesítési kötvény	99.40
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	100.
Tizszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	119.30
Oszták járadék papirban	99.25
Oszták járadék papirban	151.50
Oszták járadék aranyban	16.08
Oszták korona járadék	7.56
Oszták államsorsjegyek	6.40
Oszták magyar bank részvény	68.5
Magyar hitelbankrészvény	634.50
Oszták hitelintézet részvény	1.08
Párisi vista	19.8
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.47
Nemetbirodalmi márka	240.17
Londoni vista	95.55
20 márkás arany	23.49

Dr. VUCSKICS GYULA.

Jelzalog-kölcsön.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint **Nagyváradon, Lakatos-utca 4. szám alatt**

jelzalog-kölcsönt közvetítő irodát nyitottam.

Közvetíték előnyös feltételek mellett törlesztéses jelzalogkölcsönöket 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi visszafizetésre 4, 4 1/4, 4 1/2, 5%-os fél éves részletekben, melyekben a kamat és tőke törlesztése beufoglaltatik.

Előnyös feltételek mellett **konvertálók drága kamatozású köcsönöket.**

Levéltre készséggel válaszolok. Telefonszám: 362. helyben és vidékre.

Sztringó Antal.

Fekete és mosó kötények.

Harisnya-vásár az Olasziban.

Friss és Társánál az alábbi árucikkék eddig nem létezett olcsó árakban árusítanak el: női, gyermek és férfi harisnyákat, inget, gallér és kézelőket,

nyakkendők-, sétatobok és esernyőket, mindennemű zsebkendőket.

Mosó karton, szatenok és maradékok remek választékban.

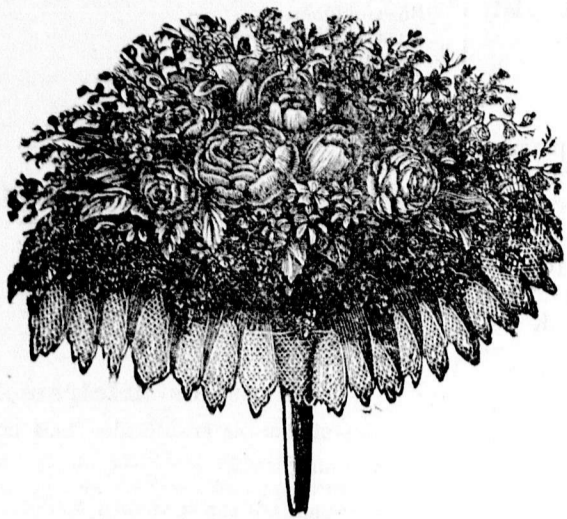
Husvétli locsolók, parfümök és szappanok. Minden cikket mélyen leszállított árakban árusítunk.

Korona és Filler bazár Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca

Utazó bőröndök és kosarak.

Gyermekkoscsik 5 frttól 50 frtig.

EVUCSKICZOK.

CSOKROK

Menyasszonyi, koszorulányi, báli vagy bármely alkalmi, szép berlini papírtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben, finom selyemtartókban, rózsza és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasztartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszítve: **1—3 frtig.** — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszítve **2—5—10 frtig.** — **Ficus és Magnolia koszoruk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfinvirágok és pálmalombokkal diszítve **10—25 frtig**, ami ezelőtt

35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek.

100.000 drb nemes rózsza. Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — **Magas törzsű rózsza**, 3—5 lábíg, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa**, gyö. nyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat készíteni, amelyek hazánkban a legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségnek ellentállnak, az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis alanyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 fajtában 2 frt, 25 drb 25 fajtában 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyanazon fajokból. I-ső osztályu gyökeres fásoltványok 10 drb 10 fajtában 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajtában 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

kator, Oportó, Hárslevelű, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka Carbonett, Mustos fehér, vegyes borfajok stb. bármelyik fajból I. osztályu zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt.

Gyökeres fásoltványok I-ső osztályu 100 drb 12 frt, 1000 drb 100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban.

Élősvénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövisű Gledicziát ajánlom 1 éves szép erős rostos gyökérrel 1000 darab 5 frt. Két éves igen erősek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

Sürgöny és levélezim: **Velencei kertésztelep Nagyvárad.**

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon.

E héten eladásra kerülnek

ruhaszövetek 120 cm. szélességben,
méterenkint 22 kr.-tól feljebb.

Pongis-selymek 53 kr.-tól feljebb.

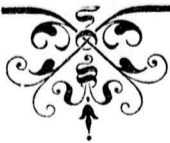
Hatóságilag végeladás
engedélyezett

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utcza.

Berendezés eladó!

Elhelyiség, lakás kiadó!

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, béli vagy bármely alkalmi, szép berlini papirtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben, finom selyemtartókban, rózsza és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasztartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszítve: **1—3 frtig.** — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszítve **2—5—10 frtig.** — **Ficus és Magnolia koszoruk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfin. virágok és pálmalombokkal diszítve **10—25 frtig**, ami ezelőtt

35—40 frtba került.

A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek. **100.000 drb nemes rózsza**, Alacsony törzsű gyöknes (vurzelecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — **Magas törzsű rózsza**, 3—5 lábíg, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa**, gyö. nyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat kérésíteni, amelyek hazánkban a legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségnek ellentállnak, az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis alanyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 fajtában 2 frt, 25 drb 25 fajtában 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyanazon fajokból. I-ső osztályu gyökeres fásoltványok 10 drb 10 fajtában 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajtában 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

kator, Oportó, Hárslevélű, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka Carbonett, Mustos fehér, vegyes borfajok stb. bármelyik fajból I. osztályu zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt.

Gyökeres fásoltványok I-ső osztályu 100 drb 12 frt, 1000 drb 100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban.

Élősövénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövisű Glediciát ajánlom 1 éves szép erős rostos gyökérrel 1000 darab 5 frt. Két éves igen erősek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

Sürgöny és levélezim: Velenzei kertésztelep Nagyvárad.

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon.

E héten eladásra kerülnek

ruhaszövetek 120 cm. szélességben,
méterenkint 22 kr.-tól feljebb.

Pongis-selymek 53 kr.-tól feljebb.

Hatóságilag **végeladás**
engedélyezett

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utca.

Berendezés eladó!

Elhelyezés, lakás kiadó!

